

**UCHWAŁA Nr XLII/404/2022
RADY GMINY BUKOWSKO
z dnia 28 marca 2022 roku**

w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Bukowsko Nr XXXIX/385/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bukowsko na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz.559), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2020 r. poz.2050 z późn. zm.)

**Rada Gminy Bukowsko
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Bukowsko Nr XXXIX/385/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bukowsko na rok 2022 otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bukowsko.

§ 3.

- 1.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
- 2.Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez publikację w BIP Urzędu.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Bukowsko
[Podpis]
Motr Łuszcz

**Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Bukowsko
na rok 2022**

Bukowsko, 2022

Spis treści

Wprowadzenie	4
Rozdział I Podstawy prawne i założenia programowe	5
1.1. Podstawy prawne Programu	5
2.1. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców	7
2.1.1. Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania	7
2.1.2 Palenie papierosów	8
2.1.3 Zażywanie narkotyków i dopalaczy	8
2.1.4 Przemoc w rodzinie	8
2.1.5 Hazard i cyberprzemoc	8
2.2 Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży	8
2.2.1 Substancje psychoaktywne - alkohol	9
2.2.2 Substancje psychoaktywne - papierosy	9
2.2.3 Substancje psychoaktywne - narkotyki i dopalacze	9
2.2.4 Uzależnienie od Internetu i cyberprzemoc	9
2.3. Badania sprzedawców napojów alkoholowych	10
2.4 Uzależnienia behawioralne	10
2.4.1 Uzależnienia behawioralne wśród dorosłych mieszkańców	10
2.4.2 Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej	12
2.5 Działania podejmowane przez gminę w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom	14
Rozdział III	17
Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bukowsko na rok 2022	17
2.1. Adresaci Programu	17
2.2. Cele i zadania	18
2.2.1 Cele strategiczne:	18

2.2.2 Cele operacyjne:	18
2.2.3 Cele szczegółowe i zadania:	19
1. Finansowanie działalności Gminnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego.	19
2. Finansowanie szkoleń dla członków GKRPA, zajmujących się pomaganiem osobom	19
2.3. Planowane efekty działań	24
2.4. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	25

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bukowsko na rok 2022, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, które w najbliższym roku realizowane będą w ramach zadań własnych gminy Bukowsko w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którymi zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Wykorzystano również wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawarte w opracowaniu „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2022 rok”, diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzoną dla gminy Bukowsko w 2020 roku oraz diagnozę uzależnień behawioralnych przeprowadzoną w 2022 roku.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Rozdział I

Podstawy prawne i założenia programowe

1.1. Podstawy prawne Programu

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.). Zgodnie z art.4¹ ust.1 tejże ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

Ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026 dla gminy Bukowsko opracowano także na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 z późn.zm.);
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn.zm.);
- 5) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490 z późn. zm.),
- 8) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2120 z późn. zm.),
- 9) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642 z późn. zm.).

Rozdział II

Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień

Diagnoza problemów uzależnień i zasobów ich rozwiązywania w gminie Bukowsko została przygotowana przy wykorzystaniu informacji i danych statystycznych przekazanych przez jednostki i instytucje samorządowe, działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, a także na podstawie:

- badania ankietowego pn. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych” przeprowadzonego w 2020 roku w gminie Bukowsko wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu obejmującego podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk,
- badania ankietowego on-line pn. “Diagnoza uzależnień behawioralnych” przeprowadzonego w 2020 roku w gminie Bukowsko wśród dorosłych mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży szkolnej obejmującego problemy związane z tzw. uzależnieniami behawioralnymi, takimi jak: uzależnienie od komputera i Internetu (siecioholizm), hazard, zakupoholizm, pracoholizm i inne, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

2.1. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców

Badania miały charakter ulicznej ankiety w obejmowały mieszkańców gminy Bukowsko, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie. W badaniu wzięło udział 70 osób, w tym 31 mężczyzn oraz 39 kobiet. Średnia wieku respondentów wynosiła 42 lata.

2.1.1. Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania

Największa liczba badanych przyznała, że spożywa alkohol kilka razy w miesiącu (26%) oraz kilka razy w tygodniu (20%). Aż 20% mieszkańców pije alkohol kilka razy w tygodniu, a 6% kilka razy w roku. 6% mieszkańców przyznaje się do codziennego spożywania

alkoholu. Badani łącznie deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu (41%). 4% badanych przyznało, że nie pija.

W związku z powyższym, należy uznać, że mieszkańcy gminy Bukowsko odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o wysokim poziomie ryzyka. Mieszkańcy gminy piją regularnie, ale jednorazowo spożywają stosunkowo małe ilości alkoholu. 56% mieszkańców gminy Bukowsko uważa, że w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, w których można kupić alkohol.

2.1.2 Palenie papierosów

Wśród dorosłej społeczności mieszkańców gminy Bukowsko aż 27% ankietowanych deklaruje, że nigdy nie próbowało papierosów a 43% badanych odpowiedziało, że w tym momencie nie pali papierosów. Okazyjnie robi to 24% mieszkańców gminy. 36% respondentów uważa, że e-papierosy są tak samo szkodliwe, jak klasyczne papierosy.

2.1.3 Zażywanie narkotyków i dopalaczy

Łącznie aż 51% respondentów zna co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze. 40% badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób uzależnionych od leków.

2.1.4 Przemoc w rodzinie

Wyniki badań wskazują, że 55% respondentów zna osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie, 31% podejrzewa, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają tego problemu.

2.1.5 Hazard i cyberprzemoc

Zjawisko uzależnienia od hazardu jest dość rzadkie. Badania wykazały, że cyberprzemoc nie stanowi dla lokalnej społeczności problemu. Mianowicie 29% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego. 30% ankietowanych nie jest tego pewna, ale ma podejrzenia, że tak się stało.

2.2 Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju

Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, że na wszystkie pytania zostaną udzielone odpowiedzi.

Liczebność grup badanych:

Szkoły Podstawowe- uczniowie klas 4-6 (SP4-6) - 173

Szkoły Podstawowe- uczniowie klas 7-8 (SP7-8) - 94

Łącznie - 267

2.2.1 Substancje psychoaktywne - alkohol

Inicjację alkoholową ma za sobą 20% badanych uczniów klas SP4-6; 33% uczniów klas SP7-8. Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej jest towarzystwo rodziny (SP4-6- 12%; SP7-8 18%) oraz na spotkaniu ze znajomymi (SP4-6 - 1%; SP7-8 -9%). Aż 81% uczniów klas SP4-6 oraz 65% klas SP7-8 zadeklarowało, że nigdy nie próbowało alkoholu. 76% uczniów klas 4-6 oraz 61% uczniów klas 7-8 nie wie, czy da się kupić alkohol, gdy nie ma się skończonych 18 r.ż. Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu. Z kolei łącznie 39% najstarszych uczniów wskazuje przeciwnie.

2.2.2 Substancje psychoaktywne - papierosy

Łącznie 96% uczniów klas SP4-6 oraz 92% klas SP7-8 z gminy Bukowsko, aktualnie nie pali papierosów (odpowiedzi: „nie dotyczy” oraz „nie”). Jednak niepokojący jest fakt, iż 8% starszych uczniów oraz 4% młodszych nadal sięga po papierosy.

2.2.3 Substancje psychoaktywne - narkotyki i dopalacze

Ankietowani uczniowie młodszych klas (SP 4-6) odpowiedzieli, że 2% uczniów próbowało narkotyków i dopalaczy. W przypadku uczniów starszych klas (SP 7-8) wynosi to 5%.

2.2.4 Uzależnienie od Internetu i cyberprzemoc

Większość uczniów spędza przed komputerem od dwóch do trzech godzin dziennie (SP 4-6 - 40%; SP 7-8 - 47%). 37% młodszych i 10% starszych uczniów korzysta z komputera maksymalnie 1 godzinę dziennie. Jednakże, część uczniów, szczególnie starszych deklaruje, że

spędza przed komputerem od czterech do pięciu (SP 4-6 - 10%; SP 7-8 – 20%), a nawet więcej niż 5 godzin dziennie (SP 4-6 – 10%; SP 7-8 – 21%). W praktyce może to oznaczać, że po przyjeździe ze szkoły korzystanie z komputera jest dla nich jedyną formą spędzania czasu.

Łącznie 85% uczniów klas 4-6 oraz 77% uczniów klas 7-8 deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki. Aczkolwiek, część uczniów przyznaje, że odczułaby brak dostępu do Internetu (SP 4-6 – 10%; SP 7-8 – 13%). Jednocześnie relatywnie niewielka część uczniów, stwierdziła, że korzystanie z komputera jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuli by bardzo negatywnie (SP 4-6 – 5%; SP 7-8 – 10%).

2.3. Badania sprzedawców napojów alkoholowych

Badanie zostało przeprowadzone wśród sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie gminy Bukowsko. Grupa badana stanowiła 10 kobiet i 3 mężczyzn. 9 respondentów to pracownicy punktów, natomiast 4 osoby to właściciele.

62% badanych sprzedawców napojów alkoholowych wskazało, że nie zgadzają się z twierdzeniem, aby alkohol w piwie był mniej groźny niż ten zawarty w wódce. 38% respondentów uważa, że osoby, które piją alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku. Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Bukowsko deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w tygodniu (31%). W opinii 38% respondentów taka sytuacja się nie zdarza. W przypadku wątpliwości, co do wieku aż 77% badanych zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a 14% robi to często.

2.4 Uzależnienia behawioralne

2.4.1 Uzależnienia behawioralne wśród dorosłych mieszkańców

Uzależnienia od substancji zostały przez respondentów ocenione jako zagrażające życiu (alkoholizm - 60%, narkomania - 79%), podczas, gdy pozostałe z wymienionych uzależnień behawioralnych zostały przez badanych ocenione jako średnio zagrażające lub przyzwyczajenie lub nawyk: Powyższe wyniki mogą świadczyć o relatywnie niskiej świadomości badanych mieszkańców na temat zagrożeń jakie niosą ze sobą poszczególne uzależnienia od czynności.

76% respondentów potwierdziło, że wiedzą, czym są uzależnienia behawioralne. 24% badanych przyznało, że nie mają takiej wiedzy.

W opinii pełnoletnich mieszkańców gminy Bukowsko najpoważniejszymi uzależnieniami behawioralnymi są: uzależnienie od komputera i Internetu - sieciorholizm (łącznie 83%) oraz pracoholizm (łącznie 60%). Pozostałe uzależnienia od czynności zostały przez mieszkańców ocenione, jako mało istotne: hazard (łącznie 68%), seksoholizm (łącznie 79%), zakupoholizm (łącznie 63%) oraz zaburzenia odżywiania (łącznie 42%).

Większość (74%) badanych mieszkańców gminy Bukowsko twierdzi, że nie grają w gry hazardowe na pieniądze, np. Lotto. Pozostałe 26% przyznaje, że zdarza im się grać w gry hazardowe. Badani respondenci najczęściej grają gry liczbowe Totalizatora Sportowego np. Lotto czy Multi (81%, co stanowiło 13 osób) oraz w zdrapki (44% - czyli 7 badanych). 31% badanych gra w gry loteryjne w radiu lub telewizji. Pozostali wskazywali: gry na automatach (19%), zakłady bukmacherskie poza Internetem (13%) oraz gry i zakłady w Internecie (6%).

56% respondentów twierdzi, że gra w gry na pieniądze, bo chcą zasilić domowy budżet i mieć więcej pieniędzy na zwykłe codzienne wydatki, a 50% ma przeczucie, że czeka ich wygrana. 31% badanych gra, gdyż jest to rozrywka i „sposób na nudę”. Wśród powodów grania badani wskazywali także, że potrzebują pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, potrzebują pieniędzy, ponieważ mają jakiś ekstra wydatek lub lubią towarzyszące grze emocje.

8% badanych uważa, że na graniu w gry na pieniądze można dużo zarobić. Ponad połowa (55%) twierdzi, że jest to niemożliwe. Ponadto 6% nie wierzy w to, że można się odegrać, nawet jeśli chwilowo się przegrywa. 11% respondentów uważa, że czasami trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby móc zainwestować w grę, natomiast prawie połowa (49%) jest przeciwny pożyczaniu pieniędzy na takie cele. Powyższe wyniki świadczą o wysokiej świadomości mieszkańców gminy Bukowsko na temat specyfiki uzależnienia od hazardu.

37% badanych uważa, hazard to szczególny rodzaj gier na pieniądze, które prowadzą do uzależnienia, a hazard to osoba uzależniona od gier. Zdaniem 26% mieszkańców gminy hazard to gry na pieniądze, hazardzista to osoba grająca w gry na pieniądze. 23% określa hazard, jako każde zachowanie wiążące się z nieprzewidywalnymi skutkami, a hazardzistę jako ryzykanta, a kolejne 10% jako szczególny rodzaj gier na pieniądze: gra się o duże stawki, a hazardzista to osoba ryzykująca w tych grach duże kwoty. Łącznie 93% respondentów uważa, że można się uzależnić od gier na pieniądze.

55% badanych mieszkańców gminy korzysta ze smartfona w celu przeglądania mediów społecznościowych lub stron internetowych do 2 godzin dziennie. 18% twierdzi, że te aktywności zajmują im od 2 do 4 godzin dziennie. 11% przyznaje, że spędza na tej aktywności od 4 do 6 godzin dziennie, a 18% więcej niż 6 godzin dziennie.

15% ankietowanych przyznaje, że odczuwa niepokój i dyskomfort, gdy nie może się zalogować do swoich mediów społecznościowych (Facebook, Instagram itp.). Nieco ponad 2/3 (68%) twierdzi, że nie ma takiego problemu, a 18% nie posiada konta w mediach społecznościowych.

18% respondentów przyznaje, że odczuwa obawę przed tym, że ominie ich jakaś ważna informacja, dlatego odczuwają potrzebę stałego monitorowania wydarzeń przy użyciu smartfona czy komputera. 82% badanych nie ma z tym problemu. Zachowanie to stanowi objaw syndromu FOMO (ang. *fear of missing out*). Osoba borykająca się z syndromem FOMO odczuwa trudny do określenia lęk, który nasila się wówczas, gdy przez dłuższy czas nie ma ona dostępu do internetu. FOMO objawia się nie tylko częstym, nerwowym zerkaniem na telefon w celu sprawdzenia maili czy powiadomień na facebooku, ale także realizacją potrzeby, by nieustannie dzielić się z innymi użytkownikami internetu zdobytymi informacjami. Syndrom FOMO w dobie Internetu i mediów społecznościowych stanowi swoistą chorobę cywilizacyjną.

Aż 53% respondentów stwierdziło, że ich dziecko spędza za dużo czasu w Internecie. Odmiennego zdania było 35% badanych. 11% badanych odpowiedziało, że nie ma dzieci.

13% badanych mieszkańców gminy Bukowsko przyznaje, że zdarzają im się niekontrolowane zakupy (w tym także zakupy on-line), po których miewają poczucie winy. Jednakże w większości problem ten nie dotyczy mieszkańców gminy Bukowsko (87%).

Ponad połowa badanych mieszkańców gminy Bukowsko (łącznie 83%) uważa, że można uzależnić się od pracy. Przeciwnego zdania jest 14% ankietowanych.

2.4.2 Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej

Wśród uczniów z gminy Bukowsko za najbardziej powszechne uczniowie uznali uzależnienie od smartfona (49%) oraz od Internetu (34%). Natomiast, jako najrzadziej występujące uzależnienie behawioralne badani ocenili uzależnienie od hazardu (72%) oraz zaburzenia odżywiania (52%).

Ponad 96% młodych ludzi uczestniczących w badaniu posiada telefon komórkowy i z niego korzysta. 40% spędza przed ekranem smartfona do 4 godzin dziennie, 28% do 2 godzin dziennie, a łącznie aż 26% badanych korzysta z telefonu do 6 lub powyżej 6 godzin dziennie.

Nastolatki uzależnione od telefonu komórkowego odczuwają przymus nieustannego kontaktu z drugą osobą, przywiązują dużą wagę do posiadania telefonu komórkowego i jego jakości, odczuwają głęboki dyskomfort i silny niepokój, gdy zapomną go zabrać ze sobą lub gdy rozładuje się w nim bateria. Ciągłe nasłuchują sygnału połączenia lub dźwięku informującego o otrzymaniu SMS-a, wstają nawet w nocy, aby sprawdzić czy nie przyszły jakieś wiadomości

40% uczniów z gminy Bukowsko uczestniczących w badaniu spędza przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie, kolejne 18% - do 6 godzin dziennie. 17% uczniów deklaruje, że korzysta z komputera do czterech godzin, a 9% - maksymalnie dwie godziny dziennie. 9% uczniów nie spędza czasu przed komputerem, a 6% korzysta z komputera kilka razy w tygodniu. Okazuje się, że zdecydowana większość uczniów korzysta z komputera i Internetu w domu. Jest to aż 95,4% badanych. Zaledwie 4,5% zwraca uwagę, że robi to poza domem.

Najbardziej popularnymi formami spędzania czasu przed komputerem są wśród badanych uczniów: nauka (75%), kontakt ze znajomymi (62%), oglądanie filmów (60%), słuchanie muzyki (57%) oraz granie w gry on-line (46%). Poza tym uczniowie wykorzystują komputer do robienia zakupów on-line (18%), poznawania nowych osób (12%) oraz prowadzenia bloga lub własnej strony (5%). 6% uczniów wskazało na inne formy spędzania czasu przed komputerem.

43% badanych uczniów przyznaje, że nigdy nie próbowali ograniczać czasu poświęcanego na surfowanie po Internecie. 46% twierdzi, że podejmowali takie próby z pozytywnym skutkiem, a 25% - tak, ale nie bez powodzenia.

Okazuje się, że 37% badanych nie gra w gry komputerowe, 31% codziennie poświęca na tę czynność od jednej do trzech godzin, a 23% przeznacza do jednej godziny dziennie. Pozostałe 9% uczniów biorących udział w badaniu deklaruje, że potrafi spędzać więcej niż 3 godziny dziennie na graniu w gry komputerowe.

Większość uczniów z gminy Bukowsko nie grała nigdy w gry na pieniądze (77%). 12% badanych uczniów przyznaje, że zdarzyło im się to raz, a 11% - kilka razy. Badani uczniowie

grają w zdrapki (53%). 33% uczniów, którzy przyznają, że grają w gry na pieniądze wskazało na inne formy gier niż te wymienione w ankiecie.

67% ankietowanych uczniów twierdzi, że gra w gry na pieniądze, ponieważ jest to dla nich forma rozrywki i sposób na nudę. 40% lubi towarzyszące grze emocje, a 20% - chce się w ten sposób odstresować.

72% uczniów nie korzystało nigdy z formy „rozrywki”, jaką jest gra na automatach. Jednakże, ogólny odsetek uczniów, którzy mieli kontakt z grą na automatach jest duży. 25% uczniów grało w gry na automatach kilka razy, natomiast 3% - wiele razy.

Zdecydowana większość (92%) uczniów nigdy nie brała udziału w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję czy operatorów telefonicznych, w których wysyła się płatne smsy. 8% przyznaje, że zdarzyło im się kilka razy wziąć udział w tego typu konkursach.

Większość uczniów (79%) uważa, że można się uzależnić od gier na pieniądze. 9% twierdzi, że jest to raczej niemożliwe, a kolejne 12% nie ma zdania na ten temat.

Prawie połowa badanych uczniów (46%) uważa, że hazard to gry na pieniądze, a hazardzista to osoba grająca w gry na pieniądze. Co czwarty uczeń jest zdania, że hazard to szczególny rodzaj gier na pieniądze, gdzie gra się o duże stawki, a hazardzista to osoba ryzykująca w tych grach duże kwoty. 20% uczniów określa hazard jako szczególny rodzaj gier na pieniądze, które prowadzą do uzależnienia, a hazardzistę jako osobę uzależnioną od gier. 11% przyznaje, że rozumie to w jeszcze inny sposób.

2.5 Działania podejmowane przez gminę w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom

Według danych meldunkowych na rok 2020 liczba mieszkańców gminy Bukowsko wynosi 5502 mieszkańców. Liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia wynosi 4310 osób.

WIEK	MĘŻCZYZNA	KOBIETA	OGÓŁEM
0-2 LAT	96	78	174
3 LATA	37	31	68

4-5 LAT	64	64	128
6 LAT	34	35	69
7 LAT	36	41	77
8-12 LAT	195	163	358
13-15 LAT	108	78	186
16-17 LAT	76	56	132
18 LAT	27	24	51
19-65 LAT	1792	1716	3508
65 I WIĘCEJ LAT	323	428	751
OGÓŁEM	2788	2714	5502

Rada Gminy Bukowsko uchwaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

a) z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- a) do 4,5% alkoholu oraz piwa - 12 miejsc;
- b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 9 miejsc;
- c) powyżej 18% zawartości alkoholu - 11 miejsc.

b) z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży:

- a) do 4,5% zawartości alkoholu i piwa - 2 miejsc;

- b) zawierających powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) - 0 miejsce;
- c) zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu - 2 miejsca.

Na dzień 31.12.2021 roku na terenie gminy 12 punktów posiadało ważne zezwolenia a sprzedaż napojów alkoholowych oraz 2 lokale gastronomiczne.

Władze gminy dostrzegając zagrożenie chorobą alkoholową czynią starania, aby zapobiec tym problemom realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowiący załącznik do gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Aby dokładnie ukazać problem alkoholowy na terenie gminy konieczne jest podanie istotnych informacji sporządzonych przez Centrum Usług Społecznych w Bukowsku oraz Policję.

W roku 2021 GKRPA liczyła 6 członków, na realizację przewidzianych w programie zadań wydano 46730,42zł, z kwoty tej sfinansowano:

1. opłacenie biegłych sądowych w przedmiocie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu i skazania rodzaju zakładu leczniczego;
2. opłaty za złożenie 7 wniosków do sądu o zobowiązanie osoby uzależnionej do poddania się leczeniu;
3. szkolenie sprzedawców i członków komisji;
4. członkowie komisji przeprowadzili rozmowy z 11 osobami uzależnionymi od alkoholu, 5 członkami ich rodzin oraz 7 osobami w celu zastosowania obowiązkowego leczenia;
5. pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, których było 5, stosujących przemoc było 2, a świadków przemocy w rodzinie 4;
6. prowadzono punkt konsultacyjno-informacyjny (psycholog) po 2 godziny w miesiącu dla osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin;
7. organizowano konkursy plastyczne i muzyczne dla 48 uczniów;
8. organizowano imprezy plenerowe, sportowe, zajęcia pozalekcyjne, szkolenia i warsztaty dla dzieci i rodziców z zakresu profilaktyki problemowej itp.

Rozdział III

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bukowsko na rok 2022

Na podstawie przedstawionej diagnozy problemów uzależnień oraz diagnozy uzależnień behawioralnych w gminie Bukowsko oraz zasobów umożliwiających przeciwdziałanie występowaniu zjawiska uzależnienia od alkoholu i narkotyków stworzono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Bukowsko na rok 2022.

Program określa cel główny oraz cele strategiczne, wyznacza kierunki działań, realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Cele i działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców gminy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i podlegać będą monitoringowi i ewaluacji. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

2.1. Adresaci Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Bukowsko na rok 2022 skierowany jest przede wszystkim do:

- dzieci i młodzieży, a także ich rodziców, opiekunów i wychowawców,
- osób pijących w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osób uzależnionych,
- rodzin osób z problemem uzależnień i przemocy,
- konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych,
- mieszkańców gminy, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym mają styczność z problemem uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych,
- podmiotów działających na terenie gminy, których działalność mieści się w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- przedstawicieli władz lokalnych.

2.2. Cele i zadania

Głównym celem wyznaczonym w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Bukowsko na rok 2022 jest:

ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania środków psychotropowych, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Bukowsko oraz prowadzenie skoordynowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i zagrożeń związanych z zażywaniem środków psychotropowych i przemocy w Gminie Bukowsko, ograniczenie rozmiarów istniejących problemów i Zwiększenie skuteczności oddziaływania w zakresie profilaktyki. (problemów alkoholowych i narkomanii).

2.2.1 Cele strategiczne:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych przypadków uzależnienia na terenie gminy;
2. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów;
3. Zmniejszenie ilości zaburzeń w funkcjonowaniu życia rodzinnego (wypadki przemocy, agresji wobec członków rodziny, zaniedbywanie dzieci);
4. Zmniejszenie przypadków naruszenia prawa i porządku publicznego w stanie nietrzeźwości;
5. Zmniejszenie rozmiarów naruszenia prawa na rynku alkoholowym.

2.2.2 Cele operacyjne:

1. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców oraz instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem;
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie);

5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.

2.2.3 Cele szczegółowe i zadania:

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychotropowych

ZADANIA:

1. Finansowanie działalności Gminnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego.
2. Finansowanie szkoleń dla członków GKRPA, zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków.
3. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania alkoholu na organizm i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów spożywania alkoholu i narkotyków (programy profilaktyczne, zakup materiałów edukacyjnych, szkolenia, plakaty, ulotki, prowadzenie warsztatów i treningów edukacyjnych).
4. Profilaktyka dla rodziców (wdrażanie i upowszechnianie programów edukacyjnych do rodziców, zwiększających ich kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci).
5. Prowadzenie rozmów indywidualnych z osobami uzależnionymi, motywowanie do podjęcia leczenia, kierowanie do ośrodków leczenia uzależnień.
6. Zapewnienie pomocy psychologicznej na terenie placówek oświatowych w celu zwalczania alkoholizmu i innych uzależnień wśród młodzieży.
7. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, nikotyny i internetu.
8. Finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry osób objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, (opinie dla potrzeb sądu).
9. Realizacja zadań wynikłe w trakcie roku mające wpływ na zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych i współuzależnionych.

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Centrum Usług Społecznych,

3. Posterunek Policji,
4. placówki odwykowe,
5. terapeuci i inni specjaliści ds. uzależnień.

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Udzielanie rodzicom, w których występują problemy uzależnień, pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

ZADANIA:

1. Finansowanie zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka i rodzin z problemem alkoholowym.
2. Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychotropowych poprzez współpracę z instytucjami i placówkami uzależnień.
3. Wspieranie finansowe działalności służby zdrowia, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii adresowanej do mieszkańców gminy Bukowsko.
4. Działania informacyjno-edukacyjne na temat zjawiska przemocy w rodzinie w szczególności z problemem alkoholowym.
5. Podejmowanie interwencji oraz współpracy ze służbami działającymi na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie (doskonalenie metod realizacji procedury Niebieskiej Karty).
6. Współudział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzenia czasu przez dzieci i młodzież - zorganizowane zajęcia pozalekcyjne.
7. Współpraca z GKRPA w sprawach dotyczących kierowanie wniosków do sądu o orzeczenie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Realizatorzy:

1. Centrum Usług Społecznych,,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. terapeuci i inni specjaliści ds. uzależnień.
4. Posterunek Policji,
5. Ośrodki Zdrowia,
6. Ośrodki oświatowe.

III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych.

ZADANIA:

1. Wspieranie prowadzenia na terenie szkół i placówek oświatowych rekomendowanych programów profilaktycznych.
2. Finansowanie zajęć pozalekcyjnych.
3. Realizacja i wspieranie kampanii edukacyjnych mających na celu zwiększanie świadomości młodzieży na temat szkód wynikających z picia alkoholu, zażywania środków psychotropowych i dopalaczy przez dzieci i młodzież w ramach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowych (warsztaty, spotkania, pogadanki, szkolenia, projekcje filmów, profilaktyczne spektakle teatralne, konkursy, ulotki, plakaty, materiały profilaktyczne).
4. Promowanie zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno-kulturalnych adresowanych do mieszkańców gminy Bukowsko.
5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi.
6. Finansowanie niektórych działań Placówek Wsparcia Dziennego - (świetlice).
7. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, (finansowanie kosztów ściśle związanych z profilaktyką, zakup materiałów, nagród, wydawnictw z zakresu problematyki uzależnień).

8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
9. Współpraca w działaniach na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa na drogach.

Realizatorzy:

1. Centrum Usług Społecznych w Bukowsku,
2. Posterunek Policji w Bukowsku
3. szkoły i placówki oświatowe,
4. instytucje kultury,
5. kluby sportowe,
6. organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące działania w zakresie uzależnień.

IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.

ZADANIA:

1. Aktywna współpraca z Policją, Centrum Usług Społecznych oraz innymi instytucjami prowadzącymi działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
2. Wspieranie organizacji pozarządowych i innych podmiotów zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Współdziałanie z osobami, które profesjonalnie zajmują się pomaganiem osobom mającym problemy z uzależnieniem: prowadzenie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin, programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym grup podwyższonego ryzyka.

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Centrum Usług Społecznych,
3. Posterunek Policji,

4. organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące działania w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V CEL SZCZEGÓŁOWY: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ZADANIA:

1. Kontrole przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, szczególnie łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych dzieciom i młodzieży do lat 18, osobom nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Posterunek Policji.

VI CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

ZADANIA:

1. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób i ich rodzin uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Realizatorzy:

1. Centrum Usług Społecznych,

3.3. Źródła finansowania i zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Bukowsko są wpływy z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w

opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Dochody te w całości przeznaczone są na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Bukowsko na 2022 rok. Rozdysponowanie środków z budżetu na poszczególne zadania określa projekt budżetu profilaktyki na rok 2022.

Ustala się następujące zasady finansowania pracy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bukowsku:

- a) za koordynowanie i udział w pracach komisji wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500,00 zł. dla sekretarza komisji w formie dodatku specjalnego.
- b) za udział w posiedzeniach i innych pracach wynikających z ustalonego regulaminu oraz planów działania komisji:
 - dla przewodniczącego komisji – 300,00 zł. Brutto
 - dla pozostałych członków komisji – 250,00 zł. brutto.
- c) Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1b wypłacane jest na podstawie listy płac zatwierdzonej przez przewodniczącego i sekretarza komisji, zgodnie z listą obecności lub protokołem.
- d) Członkom komisji biorącym udział w szkoleniach lub innych pracach poza terenem gminy przysługują diety i zwrot kosztów przejazdu oraz noclegów na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).
- e) Opłaty sądowe, wynagrodzenia za prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, szkoleń i warsztatów, a także za wykonanie badań przez biegłych sądowych w zakresie wydawania opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu, wydawkowane są na podstawie zawieranych umów zgodnie z obowiązującymi stawkami rynkowymi lub stawkami wynikającymi z ustaw lub innych dokumentów urzędowych.

2.3. Planowane efekty działań

Poprzez realizację powyższych zadań chcemy osiągnąć następujące efekty:

- wzrost wiedzy społeczeństwa na temat zagrożeń, pomocy i leczenia uzależnień,
- zmniejszenie liczby pijących alkohol i zmiany postaw wobec picia alkoholu,
- wzrost skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,

- zwiększenie świadomości społeczeństwa dotyczącej zagrożeń związanych z kierowaniem pojazdu będąc pod wpływem alkoholu.
- zmniejszenie przypadków naruszenia prawa związanych ze sprzedażą alkoholu, poprzez wzrost świadomości sprzedawców.
- wzrost kompetencji osób pracujących w obszarze leczenia uzależnień i poznanie nowych sposobów reagowania.

2.4. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za prawidłową realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wójt Gminy Bukowsko.

Współrealizatorami tego zadania są:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bukowsku,
- Centrum Usług Społecznych w Bukowsku,
- Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Punkt Konsultacyjno – Informacyjny
- Poradnia uzależnień w Krośnie,
- Placówki oświatowe z terenu gminy,
- Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Posterunek Policji w Bukowsku,
- Sąd Rejonowy w Sanoku.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Bukowsko
Piotr Łuszcz

